

Porin perusturvan lausunto liittyen hallituksen esitykseen eduskunnalle työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta ja kotoutumisen edistämisestä annettujen lakien muuttamisesta

Porin kaupungille on saapunut Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö 22.2.2022 liittyen sekä työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun lain muuttamisesta että kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta.

Porin perusturva on odottanut lakien muutoksia, sillä tuleva hyvinvointialueen muutos ja siinä sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuun siirtyminen tuo väistämättä eteen tilanteen, että lakeja, joihin tuleva viranomaistoiminta pohjautuu, tulee muuttaa. Käsillä oleva lakiluonnos sisältääkin useita elementtejä, joita myös Porin alueen kunnan, hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin toimijat yhdyspintatyöryhmissä ovat pohtineet. Lakiluonnos on ytimekäs ja siinä esitellään tiiviisti keskeiset muutokset.

Porin perusturvassa otettiin vastaan positiivisesti laissa mainittu monialaisen yhteispalvelun (7§) järjestäminen ja valtakunnallinen ohjaus. On hyvä että Kansaneläkelaitos nähdään laissa työ- ja elinkeinotoimiston ja hyvinvointialueen rinnalle työllistymistä edistävään monialaiseen yhteispalvelun toimipisteeseen kuuluvaksi keskeiseksi toimijaksi. Juuri näiden kolmen toimijan yhteistyö takaa vahvan perustan alueen työllistymispalveluiden toteuttamiselle. Erityisen tärkeää hyvinvointialueen ja kunnan yhdyspintatyön näkökulmasta on se, että kunnilla säilyy kuitenkin jatkossakin oikeus nimetä johtava henkilö, hyvää myös että lakiluonnoksessa on muistettu huomioida käyttöoikeudet ja niihin liittyvät myöntämiskriteerit asiakasrekisterin suhteen (TYP rekisteri).

Ehdotuksessa on huomioitu riittävän selkeästi sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuun siirtämisestä aiheutuvat muutokset. On tärkeää että alaikäiset, ilman huoltajaa maahan tulleiden tuen järjestäminen on hyvinvointialueella. Lisäksi on huomioitu tärkeä tulevan hyvinvointialueen korvausprosessi; hyvinvointialueet yksinään voisivat hakea valtiolta korvauksia näiden palveluiden järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Hyvää on niinkään se, että enimmäisaika korvausten hakemiselle on sama kaksi vuotta. Tämä on selkeää ja takaa yhdenvertaisen toiminnan hyvinvointialueen palveluiden järjestämiselle.

Ilman huoltajaa alaikäisenä maahan tulleiden asumisen järjestäminen vaatii hyvinvointialueen ja kunnan välillä aktiivista yhteistyötä. Perheryhmäkotien ja muut alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleiden tukea toteuttava henkilöstö siirtyy hyvinvointialueelle ja siten on johdonmukaista että hyvinvointialue voisi perustaa lapsille ja nuorille tarkoitetun ryhmäkodin tai asuimisyksikön. Toki tätä ei yksin hyvinvointialue voi tehdä, vaan paikallinen yhteistyö ja sopimukset alueen muiden toimijoiden kanssa on toteutumisen ehtona. Tätä yhteistyön tärkeyttä ja sopimusten toteuttamista voisi tuki lakiluonnoksessa painottaa vieläkin enemmän.

Kaiken kaikkiaan lakiluonnos täyttää Porin näkökulmasta sille asetetut tavoitteet ja se nostaa esille ne kipupisteet, jotka ovat paikallisessa muutostyössäkin nousset esille. Tuntuu että käsillä olevat suuret maailman muutokset nostavat myös paikallistasolla kolmannen sektorin ja erilaisten yhdistysten tuottaman palvelun entistä keskeisempään rooliin. Näiden toimijoiden olemassa olo sekä kotoutumislain puitteissa että työllistymistä edistävässä monialaisessa yhteispalvelussa tulee esille tässä lakiluonnoksesta, vaikkakaan se ei varsinaista viranomaistyötä kokonaan korvaa. Työllistämisen- ja kotoutumistavoitteiden onnistuminen paikallistasolla vaatii näiden kaikkien toimijoiden tuottamia palveluita.

Porissa 7.3.2022